

POSTANOWIENIE Z DNIA 24 MAJA 2011 R.

II KK 329/10

W przepisie art. 152 k.k.w. chodzi o sytuacje, gdy kara pozbawienia wolności nie była wykonywana z powodu odroczenia jej wykonania, a nie o faktyczny okres pobytu skazanego na wolności, liczony od uprawomocnienia się orzeczenia. Jeżeli zatem w powyższym przepisie jest mowa o odroczeniu wykonania kary, a nie o jej niewykonywaniu, które może być podyktowane różnymi przyczynami, to oczywistym jest, że przesłanką do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w postępowaniu wykonawczym jest wynikający wyłącznie z postanowienia sądu o odroczeniu wykonania kary okres, który musi trwać co najmniej rok i liczony jest od daty wydania pierwszego postanowienia w tej kwestii.

Przewodniczący: sędzia SN W. Płóciennik.

Sędziowie: SN J. Grubba, SA (del. do SN) K. Klugiewicz (sprawozdawca).

Prokurator Prokuratury Generalnej: B Nowińska.

Sąd Najwyższy w sprawie Jana S., w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności na podstawie art. 152 k.k.w., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 24 maja 2011 r. kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 25 października 2010 r.,

uchylił zaskarżone postanowienie i umorzył postępowanie w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności względem Jana S. (...).

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 stycznia 2007 r. oskarżony Jan S. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. i za to skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w oparciu o przepisy art. 69 § 1 i 2 oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres lat 4. Jednocześnie na podstawie art. 73 § 2 k.k. oskarżony Jan S. został oddany w okresie próby pod dozór kuratora, a na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązano go do naprawienia szkody w całości oraz w oparciu o przepisy art. 33 § 1 – 3 k.k. orzeczono wobec niego karę grzywny w liczbie 60 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Powyższy wyrok, wobec jego niezaskarżenia przez żadną ze stron, uprawomocnił się dnia 25 stycznia 2007 r.

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2007 r., które uprawomocniło się dnia 2 stycznia 2008 r., Sąd Rejonowy w S. na podstawie art. 75 § 2 k.k., zarządził wykonanie orzeczonej wobec skazanego Jana S. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem tegoż Sądu z dnia 17 stycznia 2007 r.

Na posiedzeniu w dniu 25 października 2010 r. Sąd Rejonowy w S., na podstawie art. 152 k.k.w., postanowił „zawiesić Janowi S. (...) skazanemu wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 stycznia 2007 r., karę pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy na okres próby 3 lat, oddając go pod dozór kuratora”. Powyższe postanowienie, niezaskarżone w zwykłym trybie odwoławczym, uprawomocniło się dnia 6 listopada 2010 r.

Kasację od prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 25 października 2010 r., na niekorzyść skazanego Jana S., wywiódł Prokurator Generalny, który powołując zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść powyższego orzeczenia naruszenia przepisu prawa – art. 152 k.k.w., a polegającego na warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności, pomimo braku ku temu podstaw określonych w tym przepisie, gdyż sąd nie odroczył wcześniej wykonania tej kary, wniósł w konkluzji o uchylenie zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania w zakresie zawieszenia wykonania wobec Jana S. kary pozbawienia wolności.

W uzasadnieniu swojej kasacji Prokurator Generalny podniósł w szczególności, że zaskarżone postanowienia jest wadliwe, albowiem zapadło z rażącym i mającym wpływ na jego treść naruszeniem art. 152 k.k.w., który stanowi, że „jeżeli odroczenie wykonania kary nie przekraczającej 2 lat pozbawienia wolności trwało przez okres co najmniej jednego roku – sąd może warunkowo zawiesić wykonanie tej kary na zasadach określonych w art. 69 – 75 kodeksu karnego”. Możliwość zatem stosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w postępowaniu wykonawczym uzależniona jest od spełnienia dwóch warunków, a mianowicie od tego, aby orzeczona prawomocnym wyrokiem kara pozbawienia wolności nie przekraczała 2 lat oraz od tego, aby odroczenie wykonania tej kary trwało nieprzerwanie przez okres co najmniej jednego roku.

W przedmiotowej sprawie, co jest bezsporne, Jan S. w ogóle nie korzystał z instytucji odroczenia wykonania orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności i w sytuacji braku ustawowych przesłanek do zastosowania wobec niego warunkowego zawieszenia wykonania kary w trybie art. 152 k.k.w., postępowanie w tym przedmiocie powinno zostać umorzone (art. 15 § 1 k.k.w.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna i to w stopniu oczywistym, albowiem oczywiste i rażące jest naruszenie przez Sąd Rejonowy w S. w zaskarżonym postanowieniu przepisu art. 152 k.k.w., a taka obraza prawa miała istotny wpływ na treść przedmiotowego orzeczenia.

Na wstępie – jedynie dla przypomnienia – należy wskazać, z uwagi na zaistniały w przedmiotowej sprawie układ procesowy, że przewidziana w art. 152 k.k.w. możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności istnieje także wówczas, gdy co najmniej roczny okres odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności dotyczy takiej kary, której wykonanie w wyroku sąd warunkowo zawiesił, a następnie zarządził jej wykonanie (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1999 r., I KZP 6/99, OSNKW 1999, z. 5-6, poz. 30).

W omawianej sprawie okolicznością bezsporną jest – a na co słusznie również zwraca uwagę w swojej kasacji Prokurator Generalny – że wobec skazanego Jana S. nie zostało nigdy wydane postanowienie o odroczeniu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 stycznia 2007 r.

Przepis art. 152 k.k.w. jednoznacznie wskazuje, że chodzi w nim o sytuację, gdy kara pozbawienia wolności nie była wykonywana z powodu odroczenia jej wykonania, a nie o faktyczny okres pobytu skazanego na wolności, liczony od uprawomocnienia się orzeczenia. Jeżeli zatem w powyższym przepisie jest mowa o odroczeniu wykonania kary, a nie o jej niewykonywaniu, które może być podyktowane różnymi przyczynami, to oczywistym jest, że przesłanką do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w postępowaniu wykonawczym jest wynikający wyłącznie z postanowienia sądu o odroczeniu wykonania kary okres, który musi trwać co najmniej rok i liczony jest od daty wydania pierwszego postanowienia w tej kwestii (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2001 r., II KKN 80/00, Prok. i Pr. 2000, nr 11, poz. 11). Na margi-

nesie należy jedynie dla ścisłości zaznaczyć, chociaż nie ma to znaczenia w omawianej sytuacji procesowej, że do rocznego okresu, o którym mowa w art. 152 k.k.w., wlicza się także okres zawieszenia postępowania wykonawczego w części dotyczącej kary pozbawienia wolności, jeżeli tę decyzję (art. 15 § 2 k.k.w.) oparto na przesłankach, które stanowią również podstawę do odroczenia wykonania kary (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2004 r., I KZP 18/04, OSNKW 2004, z. 9, poz. 89). Nie może przy tym budzić wątpliwości, że możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w oparciu o przepis art. 152 k.k.w. nie zachodzi, gdy kara ta nie jest wykonywana wskutek bezprawnego uchylania się skazanego od jej odbywania (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25 marca 1999 r., II AKz 96/99, KZS 1999, nr 4, poz. 78). Powyższa uwaga jest o tyle istotna, że w omawianej sprawie skazany Jan S., wobec bezskutecznych prób zatrzymania i osadzenia go w zakładzie karnym, był poszukiwany listem gończym.

Zatem w świetle powyższego, uwzględnienie przez Sąd Rejonowy w S. wniosku skazanego Jana S. z dnia 5 października 2010 r. i zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności w oparciu o przepis art. 152 k.k.w., w ogóle nie znajdowało podstaw w treści powyższego przepisu. Skazany wprawdzie istotnie nie był osadzony w zakładzie karnym przez okres kilku lat od uprawomocnienia się postanowienia o zarządzeniu wykonania kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, ale nie z tego powodu, że zostało mu udzielone przez właściwy sąd odroczenie wykonania tej kary.

Zaskarżone kasacją postanowienie Sądu Rejonowego, zawieszające warunkowo wykonanie orzeczonej wobec skazanego kary pozbawienia wolności – mimo niespełnienia podstawowego warunku stosowania instytucji z art. 152 k.k.w. – obrażało więc treść przytaczanego unormowania w sposób szczególnie jaskrawy, skutkujący wydaniem ewidentnie błędnego rozstrzygnięcia. Nie sposób przy tym nie powtórzyć argumentacji przywoła-

nej przez Prokuratora Generalnego, że – jak wynika to z uzasadnienia za-
skarżonego kasacją postanowienia – Sąd Rejonowy w S. istotnie pomylił
przesłanki odroczenia wykonania kary, o których mowa w art. 151 § 1
k.k.w., z przesłankami warunkowego zawieszenia wykonania kary, o któ-
rych mowa w art. 152 k.k.w., odwołując się przy tym do nieaktualnego w
dacie orzekania brzmienia przepisu art. 151 § 1 k.k.w.

Z powyższych powodów Sąd Najwyższy zobligowany był uchylić za-
skarżone kasacją postanowienie i umorzyć postępowanie wykonawcze w
kwestii będącej przedmiotem rozstrzygnięcia na podstawie art. 152 k.k.w. – z
uwagi na brak podstaw do jego dalszego prowadzenia (art. 537 § 2 k.p.k.,
art. 15 § 1 k.k.w.).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.